

ler hvad der skal forstås ved programmer og politikker.

Plan- og miljølovgivningen indeholder en række regler om planlægning. Her sker der, enten i medfør af reglerne eller efter fast praksis, forudgående inddragelse af offentligheden.

Dette er dog ikke tilfældet med amtskommunernes oversigter over den offentlige indsats efter jordforureningsloven¹⁵⁾. Det foreslås ændret med lovforslaget, se hertil § 4.

De gældende regler om de kommunale affaldsplaner overlader det til kommunerne at beslutte, om borgerne skal inddrages forudgående. Affaldsbekendtgørelsen¹⁶⁾ vil derfor blive ændret, således at affaldsplanerne fremover skal fremlægges forud for deres endelige vedtagelse.

Der foregår herudover en del planlægning mv., der ikke udspringer direkte af lovregler. Her inddrages borgerne også i meget vid udstrækning i praksis.

Miljø- og Energiministeriet vil sikre, at ministeriets egen planlægning altid sker med forudgående inddragelse af offentligheden.

På amtskommunernes og kommunernes områder sker der ligeledes planlægning uden for det lovregulerede område. Også her sker der i praksis i vid udstrækning inddragelse af borgerne, navnlig i arbejdet med lokal Agenda 21, som pr. definition omfatter inddragelse af befolkningen, organisationer og erhvervs livet i fremme af en bæredygtig udvikling. Der er på dette område et frugtbart samarbejde imellem Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening og Miljø- og Energiministeriet, hvor der bl.a. udgives publikationer om praktiske metoder m.v. Lovbestemmelser om lokal Agenda 21 er foreslået indsat i planloven ved det af miljø- og energiministeren den 17. november 1999 fremsatte forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd (L 92). Efter lovforslaget skal amtsrådene og kommunalbestyrelserne inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre en redegørelse for deres strategi for Agenda 21 arbejdet inden for 5 nærmere angivne indsatsområder.

Der er på denne baggrund ikke fundet anledning til at foreslå yderligere lovregulering på området, idet det i øvrigt findes hensigtsmæssigt at afvente den en-

delige vedtagelse af et EU-direktivforslag om miljøkonsekvensvurderinger af planer og programmer.

Hvad angår offentlighedens inddragelse ved udstedelse af generelle regler, sker der som altovervejende hovedregel forudgående høring af berørte parter og organisationer mv., forud for fremsættelse af lovforslag eller udstedelse af nye bekendtgørelser mv., ligesom lovforslag ifølge en regeringsbeslutning altid skal gøres tilgængelige på Internettet samtidig med, at de sendes i høring.

Det fremgår ikke klart af konventionen, hvorledes frivillige aftaler på miljøområdet er reguleret. Spørgsmålet om offentlighedens inddragelse forud for indgåelse af frivillige aftaler på miljøområdet er dog under alle omstændigheder for tiden under overvejelse.

Efter konventionens *artikel 9* skal der for det første være adgang til at få prøvet alle sager om aktindsigt på miljøområdet i form af enten domstolsprøvelse eller ved indbringelse for et andet uafhængigt og upartisk organ. I førstnævnte situation skal der tillige være adgang til en hurtigere procedure i form af en administrativ klageadgang el.lign.

De gældende regler for så vidt angår forvaltningsmyndigheders afslag på aktindsigt vurderes at være fuldt ud dækkende. For så vidt angår organer, der ikke er forvaltningsmyndigheder (offentligt ejede aktieselskaber m.v.), er der imidlertid ikke den fornødne prøvelsesadgang, se lovforslagets § 1.

For det andet skal der være adgang til prøvelse af alle afgørelser, handlinger eller udladelser vedrørende konkrete aktiviteter, der er omfattet af konventionens artikel 6. Efter konventionen skal denne ret tilkomme alle, der har en "tilstrækkelig interesse" i sagen. Alle ikke-statslige organisationer, der arbejder for at fremme miljøbeskyttelse, og som opfylder alle krav efter den nationale lovgivning, har pr. definition en "tilstrækkelig interesse".

Adgangen til prøvelse kan efter konventionen enten være en adgang til at lægge sag an ved domstolene eller til at klage ved et andet uafhængigt og upartisk organ.

De danske regler om prøvelse indeholder ikke den fornødne adgang til domstolsprøvelse, idet miljøorganisationer ikke i alle tilfælde kan forventes at blive indrømmet søgsmålskompetence, selvom det må forventes, at udvidelsen af miljøorganisationernes klageret i nærværende lovforslag vil kunne give sig udslag i en udvidelse i denne henseende, for så vidt angår sa-

¹⁵⁾ Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurennet jord.

¹⁶⁾ Bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald.